

DISPUTATIO FEVDALIS

QVINTA:

EX SECVNDO LI-

BRO SCHOLARVM FEV-

DALIUM DESUMTA:

ET IN INCLYTA ARGENTO-
ratensium Academia publici exercitij
causa proposita.

à

GEORGIO OBRECHTO IC.

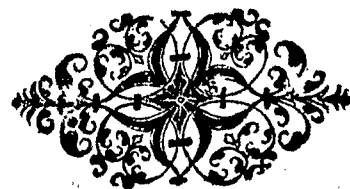
Argentiniensis Reipub. Aduocato, & Academiæ

Antecessore.

Respondente

OTHONE VVINTERO C. H. HESSO.

Disputabitur mense Februario.

ARGENTORATI

Excudebat Antonius Bertramus, Anno

M. D. XCIX.

DN. LVDOVICO PINCIERO:

Viro Reuerendo, Claris: & Consultis:

Iureconf. præstantissimo:

Cathedralis Ecclesiæ Lubecensis

Decano dignissimo:

Reuerendis: & Illustris: Holsatiæ Ducis &c.

Consiliario intimo.

ET

DN. HERMANNO UVLTEIO,

Viro magnifico, itemque Clarissimo

& Consultissimo:

Ære Conf. Celeberrimo:

IN HASSIA

Illustrissimorum Principum Consiliario:

Summi Dicafterij Adessori:

Academiæq; Antecessori:

Promotoribus & Meccenatibus suis

obseruandissimis:

Hanc DE OBIECTO FEVDI Disputationem

IN

Noni anni felix auspiciis,

Debita obseruantia pignus, &

Perpetua gratitudinis symbolum,

L. M. Q. offert, dicat, dedicat:

Otho Winter C. H. Hessus.

DISPUTATIO QUINTA:

EX SECUNDO LIBRO SCHOLARVM FEVDALIVM DESVMPTA:

DE OBIECTO FEVDI.

DE OBIECTO FEVDI.

CAPVT TERTIVM

Thesis I.

Postquam in causa efficiente, & subiecto feudi satis ostendimus, quinam feudum dare, vel accipere possint: Sequitur ut eius obiectum explicemus: ut ita intelligamus, quam res in feudum dari, vel accipi possint.

2. Parum enim cause efficientis & subiecti cognitio nobis prodesset, nisi quoq; obiectum cognitum haberemus, quæ scilicet res in feudum dari, & accipi queant: quia ex eo non leues feudi utilitates dependent.

3. Nam materia feudi sublata, simul omnis feudi tollitur utilitas: & reliquis causis locus esse nequit: quia nisi sit materia, nec causa efficiens agere, nec ad formam materiae imprimendam, perueniri potest.

4. Et quidem in genere omnes res in feudum dari, & data accipi possunt: nisi quæ certa ratione prohibentur. Res enim sunt materia feudi: at hæc tales esse debent, ut in feudum dari possint.

5. Hæc autem res vel corporales sunt: vel incorporales
l. i. D. de rer. diuis.

A 2 Corporales

6. Corporales sunt, quæ sub aspectum, sensumq; cadunt: quæq; tangere, vel tangi possunt.

7. Et ita rerum corporalium nomine, sola indiuidua continentur: quia hæc sola sub sensu cadunt.

8. Hæ res corporales, rursus vel sunt mobiles, vel immobiles l. i. in pr. D. de edil. edic. & l. pen. in pr. C. de iur. dot.

9. Mobiles dicuntur, quæ de loco, in locum moueri possunt.

10. Et hoc fit vel ab alijs, vel à se ipsis.

11. Ab alijs fit in rebus inanimatis. Hæ enim non per se, sed tantum ab alijs mouentur, ut vestis, candelabrum, mensa, pecunia, l. à Diuo Pio. 15. §. in venditione. D. de re iudic. & l. si chorus. 79. §. 1. D. de leg. 3.

12. A se ipsis hoc fit, in rebus animatis, & quæ per se, & suo motu agitantur, atq; mouentur, ut sunt, serui, iumenta, pecora, horologia, automata, d. l. à Diuo Pio. §. in venditione.

13. Hæ autem res mobiles, etiam interdum pro immobilibus habentur: si nimirum rebus immobilibus accedunt, arg. l. 3. §. pertinet. D. de vi & vi arm. & no. D. Vult. in tract. de feud. c. 5. n. 1. in fi. Et hæc de reb. corporalibus mobilibus.

14. Res corporales immobiles in iure dicuntur, quæ eodem loco consistunt, nec loco mouentur: & quæ solo coherent, quæq; reb. soli annumerantur. Et ita alia verè tales sunt: alia pro talibus habentur.

15. Verè immobiles res sunt, quæ semper in eodem loco consistunt, nec de loco in locum mouentur, ut sunt res soli, nempe prædia, fundus, area, l. 1. §. hoc interdictum. D. de vi & vi arm.

16. Pro immobilibus habentur res, quæ solo coherent, vel quæ

vel quæ rebus soli annumerantur, ut mox pluribus ostendemus. Et hæc de reb. corporalibus.

17. Res incorporales dicuntur, quæ non cadunt sub sensum, & aspectum: sed quæ intellectu & animo percipiuntur, cuiusmodi sunt iura in rebus constituta, §. 1. Instit. de reb. corpor. & incorp.

18. Et hæc quoq; res interdum rebus immobilibus annumerantur, ut not. Gail. lib. 2. obseru. cap. 10. cuiusmodi sunt iura venandi, iura piscandi, iuris dictiones, & similia, no. D. Vult. lib. 1. de Feud. c. 5. n. 1. in fi.

19. His ita præmissis dicimus, non solum res proprias, sed etiam alienas in feudum dari posse.

20. Propria autem res, vel est verè propria, vel quasi propria.

21. Verè propria, vel est vnius tantum, vel est communis.

22. Si vnius tantum res propria est, omninò in feudum dari poterit: lib. 2. F. tit. 54. quia de hac Dominus pro libitu disponere potest, l. in re mandata. 21. C. mand. & odio: sum ac rigoris plenum est, hanc potestatem Domino adimere, Menoch. cons. 57. n. 9. & 10. vol. 1.

23. Sic quoq; communis res, h. e. pars pro indiuiso, à Domino in feudum dari potest. lib. 2. F. tit. 58. §. 1. quia eam quouis alio modo, ante acceptum iudicium familiae Herciscunde, vel communi diuidendo, alienare potest. l. portionem. 12. C. de donation.

24. Et si feudatarius non vult in communi manere, datur ei actio familiae Herciscunde. l. ult. C. Comm. diuid. quia nemo inuitus in communi manere cogitur, d. l. ult.

Et quia in feudatarium omnes actiones, tam actiuae, quam passivae transeunt.

25. Sive enim agat, sive conueniatur, firmum est iudicium, lib. 2. F. tit. 26. §. si vasallus: quia Et agendi, Et excipiendi potestatem habet, d. lib. 2. F. tit. 43.

26. Consequitur autem Vasallus idem in re communiuis, quod Dominus habuit cum coherede, vel socio suo: Et sola praescriptione 40. annorum perimitur, d. lib. 2. F. tit. 58. §. 1. Et not. Cuiac, lib. 4. de feud. tit. 70.

27. Sive autem proprias vnius tantum, sive communis sit, multum refert, an sit dantis, an vero accipientis propria.

28. Res propria dantis, citra dubium recte in feudum datur, ut iam vidimus: id quod Schraderus de bonis Imperatoris patrimonialibus absq. omni dubio esse dicit: quia cum hoc cuilibet etiam privato concedatur: multo magis Imperatori permitti debet, arg. l. 3. in fi. D. de offic. Praetor. Et no. Schrad. de F. part. 4. c. 1. n. 4. cum seqq.

29. Saltem dubitatio de re violenter occupata oritur: an eam Dominus occupanti in feudum concedere, aut si ab alio in feudum data sit, confirmare possit?

30. Nos distinguendum dicimus. Aut enim dantis scit rem vi esse ab alio occupatam: vel nescit.

31. Priori casu, datio feudi non valet: quia abest certa dantis voluntas. Hic enim, rem vi occupatam esse ignorat. Itaq. hoc feudum, ut surreptitium, merito non subsistit. l. si qua. 6. Et ibi gl. Et Barthol. C. de fund. Et salt. rei domin. lib. 11. Et not. Bald. in l. decernimus. 16. n. 3. C. de Sacros. Eccles.

32. At posteriori casu, refert, an res violenter occupata ab

ta ab eius domino, an vero ab alio, in feudum occupati detur.

33. Si datur a rei Domino, feudum subsistit: quia subsequente voluntate Et consensu Domini, praecedens rei vitium purgatur, arg. l. 2. Et ibi Barth. in pr. Et Bald. n. 1. C. de his quae vi met. causf.

34. At si datur a non Domino, tum is, vel est priuatus aliquis, vel alius, qui superiorem non recognoscit.

35. Priori specie, non subsistit feudum: quia res violenta in feudata est. Haec enim cum sit viciosa, Et cum non sit in potestate dantis, sine consensu Domini dari non debuit, arg. l. id quod nostrum. 11. Et l. nemo. 5. 4. D. de R. I.

36. At posteriori specie, iterum refert, an violenta res publica utilitatis causa alteri in feudum detur: an non ita detur.

37. Si datur publica utilitatis causa, feudum non immerito valet. Et si enim prima fronte iniquum videatur, alterum re sua carere: tamen publica utilitas hanc iniquitatem tollit. Huius enim maior, quam priuata utilitatis, semper habenda est ratio, no. DD. in l. 3. D. de offic. Praetor.

38. Ex quo Bald. Et Iason dicunt, Imperatorem, vel alium, qui Superiorem non recognoscit, pacis constituenda, vel impetranda gratia, posse bona subditorum vni auferre, Et alij concedere, in l. conuentionum. 5. D. de pact.

39. Quo casu illorum sententia nobis placet, qui rei Domino, verum rei precium, soluendum esse iudicant, ut Schraderus, Matth. de Afflict. Et Andr. de Isernia affirmare dicit in tract. de F. p. 4. c. 1. n. 38. quia hac ratione omnis iniquitas tollitur.

40. Quod si vero res violenta, sine publica utilitatis respectu

spectu alteri in feudum datur, feudum merito non valet, not. Schrader. d. p. 4. c. 1. n. 38. quia hoc tam dantis, quam accipientis persona exigit.

41. Dantis persona: quia hic de suo, non de alieno liberalis esse debet: & quia cum nihil iuris ei in re competat, in id potius incumbere debet, ut ea vero Domino restituantur, quam ut violento possessori relinquatur.

42. Accipientis persona: quia iniquum est, hunc, invito altero, rem, quam vi occupavit, retinere, & ita cum alterius damno locupletiolem fieri: Et haec si res propria sit dantis.

43. Quod si quis autem alicui in feudum rem propriam accipientis concedit, refert an accipiens, ius suum ignoret: an sciat.

44. Si ignorat, nihil agitur, not. Menoch. cons. 1. n. 87. vol. 1. quia ignorantis nullus est consensus. Nihil enim tam contrarium consensui est, quam error, qui imperitiam detegit, ait Vlp. in l. si per errorem. 15. D. de iurisd. dict.

45. At si hoc scit feudum subsistit. Potest enim quis rem propriam ab alio in feudum recipere, not. multis auctoritatibus Menoch d. cons. 1. n. 63 Et ut nos loquimur, Es kan einer dem andern sein eigenthumb aufftragen/ vnd zu Lehen machen

46. Ratio est: quia Dominus re sua pro liberrimo arbitrio uti, & abuti, de q. ea pro libitu disponere potest, d. l. in re mandata. 21. C. Mand. Sed de hac re suo loco plura: Et haec de re verè propria.

47. Quasi propria res, à nobis feudum iam constitutum dicitur. Hoc enim tam Domini, quam Vasalli contemplatione

platione quasi propria res non malè dici videtur.

48. Domini respectu, ob proprietatem, quam retinet, lib. 2. F. tit. 8.

49. At respectu Vasalli, propter usum fructum, quem ratione feudi percipit, lib. 2. F. tit. 23. in fi. Vsum fructus enim pars dominij esse dicitur. l. 4. D. de usufr.

50. Vterq. verò tam Dominus, quam Vasallus, feudum alteri rursus infendare potest.

51. Dominus quidem hac conditione: Si feudum sibi, vel heredibus suis, post mortem prioris possessoris, apertum fuerit, lib. 1. F. tit. 9. & lib. 2. F. tit. 26. §. moribus: Vide infra thesi 110. cum seqq.

52. Nec refert, an Dominus hoc ignorante priore possessore, an eo sciente faciat: dummodo adhuc viventi nullum damnum infligatur, lib. 1. F. tit. 27. §. 1. & feudum nullos successores habeat d. tit. 27. §. 1.

53. At vasallus de feudo quod habet, alterum hoc modo inuestire potest, ut det, sicut accepit lib. 2. F. tit. 48. non arctiori, nec deteriori, sed eadem, qua habuit, lege, lib. 2. F. tit. 38. §. profecto. d. tit. 48 & tit. 108. ubi not. Et haec de re tam verè, quam quasi propria.

54. Res aliena, vel est Ecclesiastica, vel Secularis.

55. Res Ecclesiastica iccirco à nobis aliena dicitur: quia non est concedentis, sed Ecclesiae propria.

56. Sunt autem res Ecclesiasticae, vel extrà commercium, vel in Commercio.

57. Extrà commercium sunt, vel dispositione legis, vel dispositione hominis.

58. Dispositione legis, ut res sacra, sancta; & religiosa.

B

§. nul-

§. nullius, cum §. seqq. Instit. de rer. diuis. item tituli, & decima post concilium Lateranense, lib. 1. F. tit. 6. in pr. c. prohibemus, de decim. & c. cum Apostolica, de his qua fiunt à Prælat.

59. Et quidem res sacras, sanctas, & religiosas in feudum dari non posse, neminem ignorare scribit Zas. de F. p. 4. in pr. quia dispositione legis non sunt in commercio hominum. not. Schrader. de F. p. 3. c. 1. n. 1.

60. Cum vniuersitate tamen hæ res aliquando ad alios transeunt. Si quis enim in Ecclesia ius patronatus Castri, vel oppidi alicuius habeat, & alteri totum castrum, & quod ibi habet, in feudum concedat, vnâ ius patronatus transire solet, not. D. Rosenthal, de F. c. 4. conclus. 13.

61. Sic etiam tituli, h. e. prædia illa, qua clericis ad alimenta sunt destinata, in feudum dari nequeunt, lib. 1. F. tit. 6. in pr. quia Constitutio Urbani Secundi obstat, qua, ut tituli in feudum dari prohibentur, ita hominum commercio exempti videntur. d. tit. 6. in pr.

62. His, post Concilium Lateranense, annumeramus decimas: quia sicut hæ Synodo Lateranense in Laicos alienari, ita & in feudum ipsæ dari prohibentur. c. prohibemus 19. de decim. & primit. & c. cum Apostolica 7. de his qua fiunt à prælat.

63. Decima enim sunt cibus seruientium in domo Domini, & debent illis dari, à quibus Spiritualia recipiuntur. c. Ecclesias §. his itaq. 13. q. 1. & no. Schneid. de F. p. 2. n. 8.

64. Et propterea qui hodie iure feudi decimas vindicant, eas, ante Synodum Lateranensem, sibi, ut Ecclesia Vallis, concessas esse contendunt.

Cum

65. Cum autem huius probatio sit difficilima, utilitatis causa receptum est, ut vetustam sui iuris possessionem, h. e. que hominum memoriam excedat, probare sufficiat. not. Ioan. Andr. in d. c. cum Apostolica, Alex. cons. 6. vol. 1. Zas. de F. p. 4. n. 24. & Duaren. de F. lib. 7. c. 1. Et hæc de rebus qua sunt extrâ commercium dispositione legis.

66. Dispositione hominis extrâ commercium sunt res, qua ea conditione Ecclesia sunt relicta, ne alienari possint. Nou. 120. c. 9.

67. Et propterea hæ res nec in feudum dari possunt. no. Aluarot. de F. lib. 1. tit. 1. n. 16. vbi citat Ardizonem: quia infeudare, est alienare. Aluarot. d. lib. 1. F. tit. 1. in pr. & n. 12. Et hæc de rebus Ecclesiasticis, qua sunt extrâ commercium.

68. In commercio sunt alia Ecclesia bona, ut Ducatus, Comitatus, ciuitates, villa, arces, prædia, pascua, & similia.

69. Et hæc bona vel sunt in feudum dari solita, vel non dari solita.

70. In feudum dari solita bona qua dicantur, non satis inter Doctores conuenit, quorum varias opiniones recensent D. Rosenthal, de F. c. 4. conclus. 20. & Fachin. controu. iur. lib. 7. c. 67.

71. Nos, his omisis, in feudum dari solita bona ea esse dicimus, quorum infeudandi consuetudinem Prælati habent. Hoc enim lib. 1. F. tit. 1. §. 1. item tit. 6. & lib. 2. F. tit. 91. satis exprimitur.

72. Et ita in his locis non de solis personis, sed etiam de rebus agi nobis videtur: quia dum de personis agitur, qua infeudandi consuetudinem habent, simul agitur de rebus, in quibus hæc consuetudo locum habet.

B 2

Non

73. Non enim infuendandi consuetudo in personis per se sed tantum respectu rerum inducitur : quia deficientibus rebus, etiam infuendandi consuetudo deficit.

74. Hac autem infuendandi consuetudo an etiam post constitutiones feudales, & Urbani Pontificis prohibitionem, & quomodo induci possit, vehementer à DD. controuertitur, ut apparet ex Friderico Schenck Barone à Tautenberg. lib. 1. F. tit. 1. D. Rosenthal. de F. c. 4. conclus. 30. & Fachin. controu. iur. lib. 7. c. 68.

75. Nos arbitramur infuendandi consuetudinem, etiam post feudales constitutiones, & Urbani prohibitionem induci posse : quia ratio, quæ olim hanc consuetudinem admisit, etiam postea locum habere potuit, & adhuc hodie potest.

76. Aliàs fieret, ut rebus feudalibus ad Ecclesias reuerfis, nulla amplius Ecclesiastica res alijs infuendari possent, contra aperta iuris feudalis placita, lib. 2. F. tit. 35. in pr. ubi dicitur, Clericum posse de bonis Ecclesiæ inuestituram facere, h. e. posse bona Ecclesiæ alteri in feudum dare, & d. lib. 2. F. tit. 91. ubi asseritur, à Prælati Ecclesiarum, res Ecclesiasticas de nouo in feudum dari posse, modo sint rerum Ecclesiasticarum frugi administratores, non dissipatores.

77. Sic etiam existimamus cum iure feudorum non sit definitum, quomodo hac infuendandi consuetudo inducatur, id totum arbitrio iudicis esse committendum arg. l. 1. C. qua sit longa consuet.

78. Quod si tamen semel res Ecclesiæ solemniter in feudum data fuit, plane opinamur, ubi ea ad Ecclesiam reuerfa fuit, posse eam à Prælato, si expedire videt, rursus in feudum dari. c. 2. de feud.

Nam

79. Nam quia in hac prima concessione solennia adhibita sunt : ex eo apparet, infuendationem Ecclesiæ utilem, & necessariam fuisse.

80. Itaq; si iterum expediat, non immeritò res illa, ad Ecclesiam reuerfa, denuò alteri in feudum conceditur, not. Fachin. d. lib. 7. c. 68.

81. His ita explicatis dicimus, bona Ecclesiæ in feudum dari solita, non solum rectè à Prælato reinfuendari : sed etiam regulariter de nouo, non obseruatis ijs, quæ in alienatione rei Ecclesiasticæ adhiberi debent, in feudum dari posse.

82. Rectè reinfuendantur : quia tum bona Ecclesiæ non tam alienantur, quam ante alienata renouantur. Veteris enim feudi inuestitura, non tam alienatio, quam prioris feudi renouatio est, not. communiter DD. lib. 2. F. tit. 3. in pr. Duaren. de F. c. 5. n. 6. & Gail. lib. 2. Obseru. c. 161. n. 3.

83. De nouo in feudum non obseruatis solennibus à Prælato regulariter dantur d. lib. 2. F. tit. 35. & d. lib. 2. F. tit. 91. quia cum hac bona ante in feudum dari solita sint, non male facit, si veterem consuetudinem secutus, ea denuò alteri in feudum concedit.

84. Et hoc communiter DD. aded verum esse dicunt, ut Prælati hac bona per se, sine consensu Capituli, alteri infuendare possit, ut multos ad hoc allegant D. Vult. de F. lib. 1. c. 5. n. 14. & D. Rosenthal. de F. c. 4. conclus. 21. n. 2. quia cum ea faciat, quæ ante se, alij laudabiliter fecerunt, non videtur consensu Capituli opus habere.

85. Sic etiam hac regula locum habet : et si Prælati iurauit, se inconsulto Pontifice nolle bona Ecclesiæ sue alienare, vel alteri infuendare : quia hac infuendatio non propriè ali-

B 3 enatio.

enatio, sed prioris infudationis quasi executio quadam est: & quia iuramentum de rebus ad mensam Pralati pertinentibus, & non de rebus in feudum dari solitis, intelligitur, c. ex parte, & ibi communiter Canonistæ, Extra. de feud. Duar. ren. de F. c. 6. Schrader. de F. p. 4. c. 2. n. 18. & D. Rosenthal. de F. c. 4. concl. 22. n. 1. cum seqq. in lit. a.

86. Item hac regula obtinet, et si Pralatus rem Ecclesie ad se reuersam, sanguine sibi iuncto in feudum concedat, not. D. Rosenth. de F. c. 4. concl. 23. quia cum hoc non reperiatur prohibitum, non immerito permissum intelligitur.

87. Hoc tamen cum Doctoribus ita admittimus, si Pralati cognatus non sit suspectus, non Ecclesia grauis, sed aequè idoneus, ac alij extranei, ut plurimos ad hoc probandum allegant D. Vult. de F. d. lib. 1. c. 5. n. 14. & D. Rosenthal. de F. c. 4. conclus. 23. n. 3. in lit. a.

88. Non autem iam explicata regula semper locum habet: sed in aliquot casibus restringitur. Primò enim superiori regula locus non relinquitur, si bona Ecclesie in feudum dari solita, incorporata sint Ecclesie, vel mensæ Pralati: quia cum iam non amplius sint bona in feudum dari solita, non nisi obseruatis necessarijs solennibus in feudari possunt.

89. Et hac incorporatio fit, vel expressè, vel tacite, not. Schrader. de F. p. 4. n. 2. & n. 24. & Menoch. de presumpt. lib. 6. c. 87. n. 1.

90. Expressè, veluti, si Pralatus apertè declarat, se velle bona illa ad mensam suam pertinere, ut docuit Barthol. in l. si vacantia, vlt. n. 9. C. de bon. vacant. lib. 10.

91. Tacite, veluti si patiente Pralato hæc bona ab Officialibus in aduersaria Ecclesia, in quibus bona mensæ descri-
pta con-

pta continentur, relata sunt, not. Barthol. in d. l. si vacantia, n. 9. & ibi Bald. n. 7.

92. Quod si verò nec de expresso, nec de tacito Pralati consensu constat, & Pralatus ex bonis ad se reuersis aliquandiu fructus percepit, non satis inter DD. conuenit, quot annorum usus requiratur, ut hæc bona mensæ Pralati incorporata intelligantur: quia alij annum vnum, alij decem, alij triginta, alij quadraginta annos exigunt: alij arbitrio iudicis id relinquendum existimant, ut horum opiniones recesset D. Rosenthal. de F. c. 4. conclus. 34. n. 9. 10. & 11. in lit. i. k. l. & m.

93. Nobis posterior opinio arridet: quia cum certum tempus non sit à lege expressum: non malè id arbitrio iudicis committitur arg. l. 1. §. vlt. C. de iure delib.

94. Deinde superior regula locum nō habet, si Ecclesia tempore concessionis quidem fuit locuples: at eo tempore, quo feudum ad eam reuertitur, sit ad inopiam redacta: quia tum Pralatus feudum apertum retinere, & non denuo alteri concedere debet, c. 2. vers. si videris expedire. de feud. & not. Iacob. de Belluis. lib. 1. F. tit. 1. & post eum Aluarot. ibid. n. 16. Præpos. nu. 32. in fi. & Laudens. n. 85.

95. Tertiò superiori regula non est locus, si res sterilis ita alicui in feudum data fuit, ut excoleretur. Hæc enim si fortè exculta ad Ecclesiam reuertitur, non potest nisi obseruatis solennibus de nouo in feudari, not. Curt. Iun. de F. p. 2. q. 1. n. 10. quia sublata primæ infudationis causa, non immeritò in secunda infudatione, alius infudandi modus, quàm in prima, obseruari debet: quod tamen communi usu non obseruatur.

Tandem

96. Tandem superior regula non obtinet, si Pralatus rem ad se reuerſam, non more ſolito, de nouo alteri infeudat: quia res infeudari ſolita, non poteſt de nouo infeudari, niſi more ſolito, not. Schrader. de F.p. 4. c. 2. n. 22. Baro Schenck lib. 1. F. tit. 1. n. 21. & Zaſ. de F. p. 5. n. 60.

97. Veluti ſi feudum ante ſolis masculis dari fuit ſolitu- tum: hoc Pralatus ad ſe reuerſum, iterum masculis infeuda- re debet: non autem masculis & feminis ſimul: quia illud fit more ſolito, hoc more inſolito, fac. Myſſing. obſeru. cent. 4. c. 88. Et hac de rebus infeudari ſolitis.

98. Res in feudum non dari ſolita à Pralato, non niſi obſeruatis ijs, quæ in alienatione rei Eccleſiaſtica neceſſaria ſunt, (de quibus in c. ſine exceptione, 12. q. 2. infeudari poſ- ſunt: quia infeudatio eſt ſpecies alienationis, no. Aluarot. lib. 1. F. tit. 1. in pr. item n. 12. & Duaren. de F. c. 6. n. 12. Et hac de re aliena Eccleſiaſtica.

99. Secularis aliena res iterum vel eſt publica, vel pri- uata.

100. Publica hoc loco res Imperij à nobis vocatur. Et hanc ab Imperatore in feudum concedi alijs poſſe, pluribus Schrader. de F. p. 4. c. 1. n. 7. cum ſeqq. probat: quia cum Imperator honorum Imperij liberrimus ſit Adminiſtrator: non malè ea alteri in feudum dare poterit.

101. Opus tamen eſt, ut hac infeudatio ex certa fiat ſci- entia, not. Goden. conf. 2. n. 5. ut Imperio jus Superioritatis re- ſeruetur, not. Laudens. lib. 2. F. tit. 56. neue in Imperij grauem leſionem vergat, arg. c. intellecto, ubi no, Bald. & Abb. Extr. de iure iur.

102. Ex quo licet communiter DD. velint, Principem non

non poſſe inuitis ſubditis, eos vel in totum, vel in partem di- ſtrahere, & in alium Dominum transferre ſec. Crauet. conf. 54. n. 3. conf. 241. n. 9. & 15. & not. D. Vult. de F. c. 5. n. 15. tamen multi Principem eos infeudare, vel ſubfeudare poſſe conce- dunt, quos allegat Cephal. conf. 155. n. 12. vol. 2. & Menoch. conf. 264. n. 59. hocq. generali Principum conſuetudine rece- ptum teſtatur Bald. lib. 2. F. tit. 34. §. ex eadem.

103. Verùm ſi infeudatio eſt ſpecies alienationis, ut paulo antè ex Aluaroto & Duarenò probauimus: certè qui prohibitus eſt alienare, nec infeudare poterit, ut poſt alios ſentit Curt. de F. p. 2. q. 23. Et hac de re Seculari publica.

104. Priuata res aliena, duobus modis conſideratur, vel reſpectu feudi, iam ante conſtituti, vel ſine hoc reſpectu.

105. Priori caſu, an feudum alienum alteri in feudum dari ruruſus poſſit, non immeritò quis ambigat.

106. Ratio dubitandi eſt: quia de alieno feudo, purè in- ueſtitura facta, non ualet, lib. 1. F. tit. 9.

107. Rectè: quia nemo plus juris in alterum transfer- re poteſt, quàm habet. l. nemo. 54. D. de R. I.

108. At hac dubitatio diſtinctione adhibita tollitur. Aut enim purè, aut non purè, alienum feudum alteri con- ceditur.

109. Priori ſpecie, vera eſt ſuperior dubitandi ratio.

110. At poſteriori ſpecie, ſi alienum feudum alteri ſub- conditione, vel in diem, vel in tempus mortis datum fuit, aliud non immeritò ſtatuitur.

111. Exempli cauſa, Primus feudum, quod ante Secun- do dedit, ruruſus Tertio ſub conditione vel in diem conceſſit. Valet hac conceſſio: quia interea Secundus mori poteſt.

C

At

112. At multo plus valet, Si Primus in tempus mortis Secundi feudum Tertio dedit, no. Cuiac. lib. 1. de F. tit. 5. quia mortuo Secundo feudum in libera Primi est potestate: ut de eo pro libitu disponere possit.

113. Itaq; hoc casu, Dominus feudi non tam de rebus uiuentis, quam de proprijs, in euentum mortis, disposuit, not. Bald. Aluarot. Matth. de Afflict. lib. 1. F. tit. 27. §. si quis inuestierit.

114. Quod si non de feudo, sed de alia re aliena agitur, ea omnino in feudum pure dari poterit: quia is qui huius rei inuestituram facit, non dominium, sed tantum possessionem feudi tradere, & transferre tenetur. lib. 2. F. tit. 8. §. ult. & tit. 26 §. si facta.

115. Nec refert, an Dominus sciat, vel ignoret, rem alienam esse, d. lib. 2. F. tit. 8. quia nihilominus rei alienae possessio transfertur, d. tit. 8. ubi not. DD.

116. At plurimum refert, an hoc Vasallus sciuerit, vel ignorauerit.

117. Si sciuit, nec pacto euictionis sibi cauit, concessio rei alienae nihili ei prodest: quia ei non competit actio de euictione contra dantem, d. lib. 2. F. tit. 8. item tit. So. 87. & 96.

118. Cur hoc? Quia in acquirendo malam habuit fidem, d. tit. 80. & quia deliquit inhiando illi rei, quam sciuit esse alienam, arg. l. si sciens emam. 26. D. de contrah. empt.

119. Quod si verò ignorauit, ei concessio rei alienae omnino conducit, d. lib. 2. F. tit. 8. quia nihil deliquit: quia, inquam, nihil fecit, cur ei obesse deberet.

120. Et propterea ei Dominus indistinctè de euictione obligatur: vel ut ei vacuum possessionem, vel aliud aequiu-

lens

lens feudum praestet. Nec liberatur praestando id, quod inter est, d. lib. 2. tit. 8. & tit. 26. §. si facta. de quo infra plura.

121. Caterum haeres, de quibus iam egimus, tam propria, quam aliena, rursus in constitutione feudi considerantur, vel ut res immobiles, vel ut res solo cohaerentes, vel ut res quae rebus immobilibus annumerantur, vel denique, ut res mobiles.

122. Primi generis res, nempe immobiles, ut territorium, fundus, in feudum omnino dari possunt, not. Schrader. de Feud. p. 3. c. 2. n. 1. quia feudum est ususfructus quidam, in perpetuum alicui datus, diximus supra lib. 1. c. 4.

123. At res soli, seu res immobiles, perpetuae sunt, & in his proprie ususfructus constitui potest. l. 1. & toto tit. D. de usufr. Ergò.

124. Res autem immobilis vel est vniuersalis, vel singularis.

125. Vniuersalis, ut territorium. Hoc enim à Pomponio vniuersitas agrorum, intra fines cuiusque ciuitatis vocatur. l. Pupillus. 239. §. territorium. D. de V. S.

126. Et ita territorium ex Pomponij sententia, est vniuersitas agrorum vnius Ciuitatis. d. §. territorium.

127. At ab Interpretibus hoc vocabulum latius accipitur. Nec sine ratione.

128. Sive enim dicamus, territorium à terendo, ut voluit Varro lib. 4. de ling. Latina. Sive à terrendo deriuari, ut asserunt Pompon in d. l. pupillus. §. territorium. & Siculus Flaccus de condition. agrorum, semper non tantum de vniuersitate agrorum vnius Ciuitatis: sed latius accipi potest, ut hoc eleganter explicat Decian. cons. 123. n. 17. 18. 19. & 20. vol. 3.

C 2 Hinc

129. Hinc territorio simpliciter alicui in feudum dato: etiam ea qua territorio coherent, data intelliguntur, ut sunt iurisdictionio, & alia jura, atq; emolumenta, qua concedenti in territorio competierunt, Decian. d. conf. 123. n. 23. cum seqq. quia cum hac territorio insint, atq; cohæcant, cum eo concessa intelliguntur. Accessorium enim sequitur suum principale, c. accessorium, de R. l. in 6.

130. Sic territorio alicui in feudum cum pertinentiis concesso, omneius, quomodocunq; competens, tam præsens, quam futurum concessum intelligitur: quia hoc omne jus verbum pertinentiarum comprehendit. l. verbum illud pertinere. 181. D. de V. S. respondit Decian. d. conf. 123. n. 28. & Paris. conf. 58. n. 44. vol. 3. Hæc de re immobili vniuersali.

131. Singularis immobilis res est fundus, vel ager. Hinc fundo, vel agro in feudum dato, etiam fructus pendentes, vel stantes, dati intelliguntur, not. Zas. de F. p. 4. n. 4. quia pars fundi, vel agri esse videntur. l. fructus 44. D. de Rei vindic.

132. Sic etiam fundo in feudum concesso, ædificia, seruitutes fundo debita, venationes, piscationes, & ea qua perpetui vsus causa in fundo sunt, concessa intelliguntur, Vvesenb. de F. c. 7. Schrad. de F. p. 3. c. 4. n. 3. Iacob. de S. Georg. in inuestit. feud. in verb. & in conuentionibus, item in verb. cum piscatoribus, & D. Vult. de F. lib. 1. c. 5. n. 4. quia hæc omnia partim fundo coherent, & partim ad eum pertinent.

133. Pertinentia autem fundi, in concessione feudi, non minus concessa intelliguntur, ac fundus ipse sec. Menoch. de præsumption. lib. 3. c. 99. n. 7.

134. Non tamen admittimus, ut si in hoc fundo erectum sit patibulum, iccirco simul criminalem iurisdictionem

nem & merum imperium datum esse, ut multis not. Schrad. de F. p. 3. c. 4. n. 17. quia criminalis iurisdictionio & merum imperium non nisi expresse, & speciali iure dari solent l. 1. in pr. vbi no. D. de offic. eius cui mand. est iurisdictionio. Itaq; fundo cohæcere dici non possunt. Et hæc de rebus primi generis, nempe de rebus immobilibus.

135. Secundi generis res, nempe res qua solo cohærent, nõ minus, ac res immobiles in feudum dari possunt, lib. 2. F. tit. 1. §. vlt. quia hæc quoq; perpetua & fructuosæ esse possunt.

136. Solo autem cohæcere illæ res dicuntur, qua rei immobili, vel solo affixæ ita cohærent, ut vel pars eius sint, vel ab ea omninõ non separari, vel saltem non vtiliter, & bona fidei intuitu, separari possint, not. Schrad. de F. p. 3. c. 2. n. 55. ex sententia Ferrar. Montani de F. lib. 2. c. 3.

137. Et hæc res similiter vel vniuersales, vel singulares sunt.

138. Vniuersales sunt Vrbs, Ciuitas, Castrum, Sylua, Vineæ, & similes.

139. Hinc Vrbs, vel Ciuitas alicui in feudum simpliciter data, omnia ea, qua ambitu vrbs, vel Ciuitatis continentur, item iurisdictionio, qua vrbi, vel ciuitati cohæret, & alia vrbs vel Ciuitatis jura, atq; emolumenta data intelliguntur, arg. l. 2. vbi not. Rebuff. D. de V. S. & Dec. d. conf. 123. n. 23. quia hæc omnia Vrbi, vel ciuitati cohærent, vel ad eam pertinent.

140. Imò voces istæ Vrbes, Ciuitates, Villæ, & similes, continent in se iurisdictionem, ut docet Innocent. in c. ex literis. de jure patr. & alij quos allegat Decianus conf. 40. n. 22. vol. 4.

141. Hinc etiam caſtro alicui in feudum ſimpliciter conſeſſo, contra Oldrad. conſ. 121. & Felin. in c. Rudolphus. in verb. territorium. Extr. de reſcriptis, etiam territorium caſtri, quod certum eſt, conſeſſum dicimus cum Baldo lib. 2. F. tit. 51. n. 11. quia territorium eſt in ſtar corporis, at caſtrum in ſtar eius capitis, ſec. Socin. conſ. 74. n. 3. vol. 1. ut non immerito caput à ſuo corpore non debeat ſeparari, arg. l. cum in diuerſis. 4. 4. & ibi not. Bald. D. de relig. & ſumpt. fun. & quia caſtrum & territorium ſunt connexa: ut vno conſeſſo, rectè quoq; alterum conſeſſum intelligatur, c. tranſlato. Extr. de conſtit. quia deniq; territorium caſtro ſubiectum eſſe ſolet: ut merito vno tranſlato, alterum quoq; tranſlatum videatur, arg. l. ſi pater. 15. D. de adoptio. pluribus not. Schrader. de F. p. 3. c. 4. n. 22. cum ſeqq. ubi n. 31. contrarijs Oldradi argumentis reſpondet.

142. At caſtro alicui ſimpliciter in feudum dato, non ſtatim iurisdicctio ſimul data cenſetur: ſed refert, an caſtro coheret, an non coheret.

143. Si coheret, vnà cum caſtro data videtur, ut multis auctoritibus confirmat Menoch. lib. 3. præſumpt. c. 97. n. 13. quia conſeſſo principali, etiam accessoria & ei coherentia conſeſſa intelliguntur. l. creditor. 52. §. ult. D. de action. empt. l. uxorem. 41. §. legauerat. D. de legat. 3. Accessorium enim ſequitur ſuum principale, c. accessorium, de R. I. in 6.

144. At ſi iurisdicctio caſtro non coheret, non ſimul data intelligitur: quia iam ſuperior ratio ceſſat.

145. Ex quo rectè Doctores contra Romanum affirmant, ſi Princeps alicui ſimpliciter Caſtrum, cui non coheret iurisdicctio, in feudum dedit, iurisdictionem non ſimul datam

datam intelligi: præſertim ſi hac iurisdicctio in vrbe, cui caſtrum ſubiectum fuit, adminiſtrata fuerit, ut pluribus not. Menoch. d. c. 97. n. 1. cum ſeqq.

146. Sic caſtro alicui in feudum cum territorio dato, non ſolum iurisdicctio, qua territorio coheret, ſed etiam molendina, flumina publica, riui, fontes, & ſylua, item jura patronatus, & alia Vaſallo data intelliguntur, not. Schrader. d. p. 3. c. 4. n. 33. cum ſequent. quia cum hac caſtro & territorio coherant, & ad illa pertineant: merito cum illis data videntur.

147. Non tamen idem de ijs rebus ſtatuiamus, qua Dominus in iſto territorio, non tanquam Dominus territorij, ſed tanquam priuatus poſſedit ſec. Alex. de Imol. in l. 3. in pr. n. 21. D. de acquir. poſſeſſ. & Iaſ. in l. ult. n. 7. D. de conſtit. Princ. quia cum hac territorio & Caſtro non coherant, nec ad ea pertinere dici queant: non quoq; in datione feudi contineri poſſunt.

148. Præterea Caſtro alicui cum iurisdictione & imperio dato, quid datum intelligatur, valde controuerſum eſt, ut pluribus not. Menoch. lib. 3. præſumption. c. 97. Nos quid de hac re ſtatuumus ſit, in tractatu de iurisdictione, c. 8. explicauimus: Hac de caſtro.

149. Hinc ſylua vel vinea alicui in feudum data, non tantum arbores, vel vites: ſed etiam ſolum, quo continentur, data intelliguntur ſec. Bald. in l. 1. n. 30. & ibid. Iaſ. n. 100. C. de jur. Emphyt. quia Sylua, & vinea, ex arboribus & vitibus conſtant: & quia Sylua, & Vineæ, ſine ſolo, nullus uſus eſſe poſſet. Arbores enim & vites ſolo coherant.

150. Et propterea arboribus & vitibus planè extirpatis, non

us non incidit feudum extinguitur. quia adhuc solum feudi nomine apud vasallum manet, arg. l. si fundum sub conditione. 81. §. qui fundum, in fi. D. de legat. 1. Et hæc de re vniuersali quæ solo coherent.

151. Singularis res quæ solo coherent, est domus, vel edificium, molendinum, locus, stagnum, fluvius, piscina, & similes.

152. Hinc domo, vel edificio, alicui in feudum dato, omnia illi domui affixa, l. Iulianus. 13. §. vlt. cum Legib. seqq. D. de act. emp. & quæ perpetua adium vtilitati seruiunt, vt claues, seræ, claustra, l. fundi. 17. D. de act. emp. l. cetera. 41. §. hoc Senatus consultum & ibi not. Alex. D. de legat. 1. item seruitutes debet. a. l. si aqueductus. 47. D. de contrah. empt. in feudum data intelliguntur: quia hæc omnes res adibus coherent, & ad eas pertinent, dictis LL.

153. Hinc quoq; molendino in feudum dato, simul solum, cui coherent, datum videtur, arg. eorum, quæ paulo antè de Sylua & vinea diximus.

154. Non tamen omnia molendina in feudum dari possunt: sed refert, an solo coherent, vel non coherent.

155. Primo casu in feudum dari possunt: quia sicut granaria, quorum stipites in terra defossi sunt, pars sunt adium, l. granaria. 18. D. de act. emp. ita horum exemplo non male & molendina, quæ solo coherent, pars solæ esse videntur: & consequenter in feudum rectè dantur, sec. Curt. de F. p. 1. q. 6. n. 11.

156. Et hoc casu accipimus quod Bald. in l. certi iuris. 5. C. de Locat. molendinum dixit rusticum prædium esse.

157. At secundo casu, propter diuersam rationem, ius quoq;

quoq; est diuersum, vt in molendinis, quæ in aquis natant, sec. Rip. in l. 2. D. de fluminib. & in molendinis, quæ à ventis agitantur, arg. l. Titius horreum. 60. D. de acq. rer. dom.

158. Quoniam enim hæc solo non coherent, non pro rebus immobilibus, sed mobilibus habentur, & consequenter in feudum dari nequeunt, sec. Rip. in d. l. 2.

159. Hinc deniq; lacu, stagno, fluuio, vel piscina in feudum datis, non tantum solum, sed etiam pisces dati intelliguntur sec. Zas. in tract. de F. p. 4. n. 3. quia solo coherent: & quia pisces sunt loco fructuum.

160. Et propterea vt fructus sunt pars fundi, l. fructus 44. D. de Rei Vind. ita etiam pisces, lacus, stagni, fluuij, vel piscina fructus esse videntur: Et hæc de rebus secundi generis, nempe de rebus solo coherentibus.

161. Tertij generis res, sunt res, quæ rebus immobilibus annumerantur.

162. Et hæc quoq; res rectè in feudum dantur, d. lib. 2. F. tit. 1. §. vlt. quia cum à rebus immobilibus dependant, non sine ratione iure immobilium censentur: & quia etiam perpetua, & fructuosa esse possunt.

163. Huius autem generis res, vel sunt corporales: vel incorporales.

164. Corporales sunt, veluti si Dominus certam summam pecuniæ alicui in feudum concedit, vt eam quotannis ex suo arario accipiat: Vel si Dominus vinum, oleum, frumentum, hordeum, auenam, & similes res alicui in feudum tribuit, vt eas quotannis ex cella, vel horreo suo accipiat: quod vtrung; fieri posse, & priori modo feudum Camera, at posteriori feudum de Canena constitui, Suprà lib. 1. c. 6. ostendimus.

D Incircò

165. *Idcirco autem in his casibus vinum, oleum frumentum, & similes res recte in feudum dantur: quia rebus immobilibus annumerantur?*

166. *An per se? Minimè. Per se enim considerata, verè sunt res mobiles: quia de loco in locum moueri possunt. Et propterea per se rebus immobilibus annumerari non possunt.*

167. *Quomodo ergò? Ratione ararij: item ratione cella, vel horret. Nam quia hæres à rebus immobilibus dependet, & quia ex rebus immobilibus penduntur, ex eo, jure immobilium censentur, not. DD. lib. 2. F. tit. 1. §. vlt.*

168. *Deinde res corporales sunt etiam alij annui redditus, quàm iam explicati, qui similiter rebus immobilibus annumerantur, in feudum dari possunt, sec. Andr. de Ifern. Præpos. Matth. de Afflict. & alios d. lib. 2. F. tit. 1. §. vlt. & fac. Clem. extui §. cumq, annui redditus, de V. S.*

169. *Et hoc locum habet non tantum in ijs redditibus, qui ex re immobili, sed etiam qui ex societate aliqua, vel ex mense Numularij quotannis præstantur, not. Andr. de Ifern. & Matth. de Afflict. d. lib. 2. F. tit. 1. §. vlt. Zas. de. F. p. 4. n. 9. & Ioan. Ferrar. de F. lib. 2. c. 2. quia omnes hi redditus singulis annis renascuntur, prout alij fructus, per not. in l. fructus. 71. §. diuortio. §. si vir. D. Solut. matrim. refert & sequitur Curt. de F. p. 1. & quia ratione rei immobilis, & loci commercialis hi redditus pro rebus immobilibus habentur sec. Zas. d. p. 4. num. 9.*

170. *Neceffe tamen est hos redditus esse perpetuos, nec merè personales, sec. Bald. in l. hac edictali 6. §. is illud n. 2. C. de secund. nupt. & Moz. de F. de rebus quæ in feudum dari possunt,*

possunt, n. 10. quia perpetui redditus præcipuè pro rebus immobilibus habentur d. Clem. exiui. §. cumq, annui redditus: & qua redditus merè personales, habentur pro rebus mobilibus, quæ in feudum dari nequeunt, ut mox dicetur.

171. *Sic quoq, necesse est hos redditus ex negotiatione licita prouenire, not. Zas. de F. p. 4. n. 9. & Ioan. Ferrar. de F. lib. 2. c. 5.*

172. *Ex quo redditus, qui paucis tantum annis durant, etsi ex re immobili percipiuntur in feudum dari nequeunt: quia non pro immobilibus, sed pro mobilibus rebus haberi possunt, not. Matth. de Afflict. & alij d. lib. 2. F. tit. 1. §. vlt. & Schneid. de F. p. 2. n. 40.*

173. *Ex quo etiam redditus qui ex Lupanari, vel ex societate seu negotiatione usuraria quotannis percipiuntur, in feudum dari non possunt, arg. l. si remunerandi. 6. §. res turpis, & l. si mandauero. 22. §. qui adem. D. Mand. not. Zas. d. p. 4. n. 7. Ioan. Ferrar. d. lib. 2. c. 3. & Schneid. d. p. 2. n. 26.*

174. *Ea enim facta, quæ lædunt pietatem, æstimationem, & verecundiam nostram, & generaliter contra bonos mores fiunt, & turpia sunt: ea nec facere nos posse credendum est, ait Papin. in l. filius. 15. D. de conditi. on. institut. conc. l. si à reo. 70. in fi. D. de fideiussor.*

175. *Et propterea cum Schradero de F. p. 3. c. 3. n. 6. explodimus Andrea de Ifern. opinionem, qui lib. 2. F. tit. 25. putauit, etiam turpes & inhonestos redditus in feudum dari posse; Et hæc de rebus corporalibus, quæ immobilibus annumerantur.*

176. *Incorporales res, quæ rebus immobilibus annumerantur, sunt jura. Hæc enim sunt incorporalia §. Incorporales. Instit. de reb. corp. & incor.*

177. An autem hac in feudum dari possint, non immeritò quis ambigat: quia possessio feudi transit ad vasallum, lib. 2. F. tit. 8. §. ult. & quia Dominus possessionem feudi vasallo tradere, d. lib. 2. tit. 26. eumq; in possessionem mittere cogitur, d. lib. 2. tit. 7.

178. At rerum incorporalium nulla est possessio, l. 4. §. si viam. 27. D. de usurp. & usucap. nulla quoq; traditio l. seruus. 43. §. 1. D. de acq. rer. dom. Ergò.

179. Verùm his nihil obstantibus jura in feudum dari posse dicimus, ut communiter not. DD. lib. 2. F. tit. 1. §. ult. Vesemb. de F. c. 7. n. 6. & Moz. de F. de reb. que in feud. dari poss. n. 5.

180. Et si enim juriur, ut rerum incorporalium, propriè & mero jure non est possessio, nec traditio, dictis LL. est tamen quasi possessio, l. ait Prator. 23. §. item ei. D. Ex quib. caus. maior. Et quasi traditio l. 3. D. de usufr. l. si ego emi. 11. §. 1. D. de Publ. in rem act. & l. ult. D. de seruitut.

181. Et propterea non malè jura quoq; in feudum dantur: quia etiam perpetua & fructuosa esse possunt.

182. Hac autem jura vel sunt regalia, vel non regalia.

183. Regalia rursus vel sunt maiora, vel minora.

184. Maiora regalia sunt, quæ ad supremam Principis potestatem pertinent: veluti sunt regales dignitates, ut Marchionatus, Ducatus, Comitatus conferre, Spurios legitimare, famæ restituere, veniam atatis concedere, legem condere, tabelliones creare, absoluerè à juramento ad effectum agendi, Magistratus creare, & Academijs constituere, not. Borchold. in c. unic. quæ sint regalia. nu. 4. & D. Vult. de F. lib. 1. c. 5. n. 7.

Et hæc

185. Et hæc regalia ab Imperatore alteri in feudum dari possunt: quia cum sint in Imperatoris potestate, is ea dare alteri non immeritò in feudum potest. lib. 2. F. tit. 56. ubi not. DD. Nam etiam perpetua & fructuosa esse possunt.

186. Videmus tamen hæc maiora regalia rarò & parçissimè ab Imperatore infeudari.

187. Minora regalia sunt, quæ ad fiscum Imperatoris pertinent, veluti cum Armandia, via publica, flumina publica navigabilia, portus, ripatica, vectigalia, jus cudendæ monetæ, jus mulctandi & puniendi, jus bonorum vacantium apprehendorum, bona indignis ablata, bona incestum committentis, bona damnatorum & proscriptorum, bona committentis crimen læsæ Maiestatis, Angaria, & Parangaria, Extraordinaria collatio ad felicissimam regalis numinis expeditionem, potestas constituendorum Magistratum, Argenti & aurifodina, palatia, piscationum redditus, Salinarum vectigal, & thesauri dimidium, in loco Cesaris, aut religioso, non data opera, reperti de quibus agitur in d. c. vnic. Quæ sint regal. ubi no. Borchold. n. 21. cum seqq. & D. Vult. de F. lib. 1. c. 5. n. 7. §. minora regalia.

188. Et hæc quoq; minora regalia rectè in feudum dantur: quia similiter perpetua & fructuosa esse possunt d. lib. 2. F. tit. 56. Et hæc de juribus regalibus.

189. Non regalia jura sunt alia jura, quàm quæ sunt explicata.

190. Huius generis sunt jura venandi, piscandi, aucupandi, Aduocatia, actiones, & similia.

191. Hæc jura venandi, piscandi, & aucupandi alicui in feudum rectè dantur: quia rebus immobilibus annume-

D 3 rantur:

erantur: & quia perpetua & fructuosa esse possunt, not. DD. lib. 2. F. tit. 1. §. ult.

192. Hinc etiam in Germania, & præcipue in Alsatia, jus Aduocatie, die Kasten vogtey in feudum concedi receptum est: quia perpetuum & fructuosum esse solet. Transit enim ad heredes, & quotannis suos fructus affert.

193. Sic videmus hoc iure, nonnullos in Alsatia, ab Episcopo Argentinenſe inuestitos esse.

194. Hinc quoque actiones, tam personales, quam reales, ad res immobiles competentes, in feudum dari possunt, sec. Bald. Aluarot. Prapof. & Matth. de Afflict. lib. 2. F. tit. 1. §. vl. quia etiam perpetua & fructuosa esse possunt.

195. Habentur enim pro immobilibus not. Barth. in l. 1. n. 4. C. si aduersus transact. quia qui habet actiones, res ipsas habere videtur. l. actionis. 34. ubi not. D. de V. S. & l. is qui actionem. 15. D. de R. I.

196. Referre tamen dicimus, an per actionem res immobilis: an verò mobilis exacta fuerit.

197. Priori casu feudum subsistit: quia iam adest res immobilis, & ita propria materia feudi.

198. At posteriori casu feudum non subsistit: quia non adest propria materia feudi.

199. Et hoc postexius tum fieri solet: quando in potestate & arbitrio debitoris, vel creditoris fuit, vel rem immobilem, vel mobilem soluere.

200. Si enim mobilem soluit, iam vasallus de tali re inuestitus reperitur, quæ in feudum dari nequit. d. lib. 2. F. tit. 1. §. ult. & consequenter hæc inuestitura non subsistit not. Schraderus de F. p. 3. c. 3. n. 11.

201. Et

201. Et propterea tum Domino feudi condictio sine causa competit, arg. l. 1. & l. nihil referri. 4. D. de condict. sine caus. quia iam res à iusta causa, ad non causam deducta est, Schrader. d. c. 3. n. 13. Et hæc de rebus tertij generis.

202. Tandem quarti generis res sunt res mobiles.

103. Et hæc in feudum dari non possunt, not. DD. d. lib. 2. F. tit. 1. §. vl. quia feudum est perpetuum & fructuosum.

204. Vsum fructus enim feudi non tantum ad vasallum, sed etiam eius heredes pertinere debet, lib. 1. F. tit. 1. §. hoc quoque sciendum. & lib. 2. F. tit. 23. §. vl.

105. At res mobiles nec perpetua sunt, nec proprie vsum fructum admittunt.

206. Non perpetua sunt: quia rebus mobilibus non utimur: sed abutimur. Eas enim utendo consumimus: quia illarum usus, consumptio est.

207. Non etiam proprie vsum fructum admittunt: quia hic proprie tantum in rebus immobilibus locum habet. l. 1. & tot. tit. D. de vsufr.

208. Rebus enim immobilibus proprie utimur: quia ex his salua substantia fructus percipere possumus, d. l. 1. D. de vsufr.

209. At non idem est in rebus mobilibus: quia dum his utimur: & fructus & res ipsas plerumque perdimus. Utendo enim res mobiles consumuntur.

210. Et hoc est quod Nonius Marcellus dixit. Abuti non tantum esse uti re ad alium finem, quam comparata est: sed etiam esse utendo consumere.

Item

211. Item quod in libello de proprietate & different. Latini Sermon. ex Aeliō Donato & Aruntio Celfo, Vt mur, dicitur, fructibus rei, quæ ab amantibus saluo vsu nobis subministrantur: Abutimur, quando deperdimus rem & fructum. Vsui est ager, domus: Abusui vinum, oleum, & cætera huiusmodi, refert & sequitur Borchold. de F. c. 6. n. 33.

212. Vnde dicimus rectè Bald. Aluarot. & Præposit. lib. 2. F. tit. 25. affirmasse, Feudum non posse in pecunia consistere: quia si pecunia ab accipiente consumitur, Dominus feudi proprietatem amittit: Si verò accipiens eam in arca retinet, nullum inde vsu fructum percipit, contra jus Feudorum lib. 2. tit. 23. §. vlt. vt non immeritò ea de causa Domino condictio detur.

213. In quo tamen refert, an Dominus sciuerit, iure feudorum rem mobilem in feudum dari non posse: an verò id ignorauerit.

214. Si sciuit non datur ei condictio: quia pecuniam illam alteri donasse videtur. sec. Andr. de Ifern. d. lib. 2. F. tit. 25. num. 3.

215. Si verò ignorauit, omninò pecuniam condictione repetere potest: quia vbi de damno vitando agitur, juris ignorantia excusat, l. iuris ignorantia. 7. & l. regula. 9. D. de jur. ignor. & quia indebitum quocumq; errore solutum, rectè repetitur, arg. l. sed & si me putem. 22. in pr. D. de condict. indeb. & l. cuius per errorem. 54. D. de R. I.

216. Vnde quoque Henningi Gøden opinionem rejiciamus: qui cons. 18. n. 3. putauit, pecuniam ex vendito feudo redactam pro feudo haberi: quia non solum huic opinioni ante dicta

dicta rationes repugnant, sed etiam ea lib. 2. F. tit. 26. §. si va-
fallus, in si. refutatur: vbi dicitur id quod quis transactionis nomine accepit feudum non esse: & ita negatur precium loco rei succedere.

217. Qua de causa contrariam sententiam sequuntur Ifern. Præpos. Matth. de Afflict. d. tit. 26. Schurff. cent. 1. conf. 11. & 22. eamq; communio rem testatur Veseimb. de F. c. 7. n. 9.

218. Imò hanc posteriorem sententiam adeò quidam veram arbitrantur: vt licet inter agnatos, vel fratres conuenerit, quò pecunia ex feudo redacta feudi natura massumeret, inq; ea soli masculi succederent, hæc tamen conuentio, etiam jurata, nullius sit momenti, sec. Andr. de Ifern. Præpos. Matth. de Afflict. lib. 2. F. tit. 25. Schurff. conf. 11. cent. 1. & Borchold. de F. c. 6. n. 14. quia siue pecunia consumatur siue in arca retineatur: id tamen semper juri feudorum repugnat d. lib. 2. F. tit. 23. §. vlt.

219. Nec Iacobo Ardrioni de F. c. 27. Blanco de F. lib. 1. c. 6. n. 7 & Matth. de Afflict. lib. 2. F. tit. 1. §. vlt. n. 8. astipulamur: qui feudum in rebus mobilibus præstita cautione consistere posse arbitrati sunt: cum pecunia, & cæterarum rerum mobilium, quæ in abusu consistunt, præstita cautione, quasi vsusfructus constitui possit, l. hoc Senatusconsulto. 5. §. 1. & tot. tit. D. de vsufr. ear. rer. quæ vsu consum.

220. Verior enim nobis contraria videtur esse sententia: quia feudum debet esse perpetuum: lib. 1. F. tit. 1. §. hoc quoq; sciendum. & lib. 2. F. tit. 23. §. vlt. at cautio vsufructuaria temporalis est, & morte vsufructuarij extinguitur. §. sed utilitatis. Instit. de vsufr. & quia in feudo dominium penes Dominum manet: lib. 2. F. tit. 23. §. vlt. at cautione vsu-
E fructuaria

fructuaria plenè interueniente, rerum mobilium dominum in usufructuarium transit. l. si vini olei. 7. D. de usufr. ear. rer. quæ usu consum. ut hoc explicauit Andr. de Isern. lib. 2. F. tit. 25. quos alij secuti sunt, ut not. Borchold. de F. c. 6. n. 34
221. Et si verò, ut iam ostendimus, res mobilis in feudum dari non possit: id tamen sequentibus in casibus locum non habet.

222. Nam primò si is cui res mobilis in feudum data est, tanquam Vasallus Domino fidelitatem prestare, & seruitia exhibere sponte velit, datio rei mobilis omninò subsistere videtur, sec. Andr. de Isern. Aluarot. Prapost. & Matth. de Afflict. d. lib. 2. F. tit. 25 quia cum Vasallus suo iuri, ne scilicet re mobili in feudum concessa obligetur, renunciarit, non immeritò ex sua voluntate pro Vasallo habetur, arg. l. pen. C. de pact.

223. Licet enim res mobilis pacto contrahentium rei immobilis naturam assumere nequit: tamen Vasallus suam personam obligare potuit, arg. l. venditor. 13. in pr. D. Commun. prad. not. Schrader. de F. p. 3. c. 1. n. 12.

224. Deinde si quis alteri pecuniam ea conditione in feudum concessit, ut ex ea bona immobilia compararet, eaq. feudi nomine possideret. Hoc casu si ex pecunia accepta nulla immobilia bona emit, adhuc tamen volente Domino non immeritò pro Vasallo habetur, sec. Bald. nu. 7. & Matth. de Afflict. n. 48. lib. 2. F. tit. 25. quia si conditioni paruisset, iam feudi nomine res immobiles possideret.

225. Et propterea sibi imputet, qui conditionem non impleuit: & consequenter volenti Domino seruitia feudalia preestet, not. Schrader. de F. p. 3. c. 1. nu. 13.

Quod

226. Quod si tamen Dominus pecuniam repetere malit: id ei licet, sec. Matth. de Afflict. d. lib. 2. F. tit. 25. quia is qui pecuniam à Domino certa lege accepit, eam non impleuit, fac. l. 1. & 2. C. de donat. quæ sub mo. & not. Schrader. de F. p. 3. c. 1. no. 14.

227. Tertio in consequentiam res mobiles in feudum dari possunt: ut si quis alteri fundum cum equis, & bobus, ibi existentibus, in feudum concedit, not. Iacob. de Beluiso lib. 2. F. tit. 1. §. ult. & ibi Bald. & Aluarot. n. 6. Prapost. nu. 5. & Matth. de Afflict. n. 27. quia in hac datione non tam res mobiles, quam fundus principaliter consideratur: & quia res mobiles propter expressam Domini voluntatem, fundo quòdammodo coherere videntur.

228. Et propterea hoc casu Vasallus in locum mortuorum, vel inutilium animalium alia semper substituere tenetur, arg. l. vetus. 75. §. ult. cum l. seq. D. de usufr. & not. Schrader. d. p. 3. c. 1. n. 16. & 17.

FINIS QVINTAE FEV-
dalis disputationis.

